

Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 364 din 3 iunie 2008,
cu modificările ulterioare de extindere a finanțării până în anul 2016

Raport privind realizarea Programului Național de Abilitare Economică a Tinerilor (PNAET) pentru anul 2014

Programul PNAET are ca scop promovarea și facilitarea implicării tinerilor din Republica Moldova cu vârsta cuprinsă între 18-30 ani în activitatea antreprenorială, urmărind realizarea următoarelor **Obiective:**

- ✓ dezvoltarea aptitudinilor antreprenoriale ale tinerilor bazate pe cunoașterea și gestionarea optimă a resurselor financiare, umane, materiale, de timp etc.;
- ✓ facilitarea accesului tinerilor antreprenori la resurse financiare necesare inițierii și dezvoltării unei afaceri proprii;
- ✓ stimularea creării și dezvoltării de către tineri a noilor întreprinderi

În cadrul Programului PNAET durata de instruire constituie 50 ore academice pe parcursul a 10 zile consecutive și include următoarele module:

1. Înregistrarea afacerilor și legislația în domeniu;
2. Planificarea afacerilor;
3. Managementul financiar;
4. Contabilitate;
5. Managementul Resurselor Umane;
6. Marketing și vânzări;

Mediatizarea și promovarea programului PNAET.

ODIMM permanent realizează activități de mediatizare a programelor pe care le implementează, folosind la maximum toate oportunitățile și platformele oferite.

Astfel programul PNAET a fost mediatizat și promovat atât în cadrul altor programe implementate de către ODIMM cum ar fi PARE 1+1, GEA, RIAM, FGC cât și în cadrul multor altor evenimente specifice organizate de ODIMM și partenerii de dezvoltare.

Pe parcursul anului 2014 în total despre Programul PNAET au fost informați circa 8700 de persoane din toate regiunile țării.

Mediatizarea și promovarea acestui program s-a realizat de către reprezentanții ODIMM în cadrul următoarelor evenimente:

- Conferința anuală a IMM-lor, la care au fost invitați să participe reprezentanți din diferite organizații de suport al IMM, reprezentanți ai Ministerului Economiei, APL, cât și antreprenori din diferite localități;
- La Expoziții și Târguri organizate pentru întreprinzători, prin participarea cu standuri și materiale informaționale și anume: Fabricat în Moldova, Beuty, B2B, Tîrgul Forțelor de muncă, organizat de către Centrul de Ghidare în Carieră și Relații cu Piața Muncii al USM; „Tîrgul locurilor de muncă”, organizat de ANOFM în parteneriat cu Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Educației, Ministerul Tineretului și Sportului;
- La evenimentele organizate de către autoritățile publice locale teritoriale sau alte organizații din domeniul dezvoltării antreprenoriatului: Masa Rotundă „Susținerea și Dezvoltarea antreprenoriatului inovațional” în UTA Ggauzia; Forumul Economic Regional “Dezvoltarea economică prin parteneriate durabile” organizat de Consiliul Raional din or. Ungheni în parteneriat cu Agenția de Dezvoltare Regională Centru; Atelierul de lucru “Cooperarea dintre Universități și Mediul de Afaceri – Transfer de Cunoștințe și Inovații”; Forumul Economic organizat în satul Jora de Jos, orașele Criuleni, Bălți; Convenția Consiliului de Tineret din cadrul CNSM “Tinerii din Republica Moldova: realități și perspective”; Forumul Rețelei de socializare pentru Femeile din agricultură din regiunea Nord.
- La conferințe, mese rotunde, paneluri de discuții organizate de către reprezentanții organizațiilor internaționale de suport al dezvoltării antreprenoriatului: ETF, UN WOMEN, Banca Mondială, Fundația de Investigații Sociale și Economice, SIDA, GEW, Visegrad 4, etc.
- În cadrul diferitor concursuri naționale așa ca Concursul Național de Business Planuri, organizat de către ANTîM; Concursurile Ideilor de Afaceri cu utilizarea Business Modelului CANVAS și “Azi Student Mîne Antreprenor”, organizate de Facultatea Business și Administrarea Afacerii al ASEM, la care ODIMM a fost invitată în calitate de juriu;
- În cadrul programelor internaționale de suport al IMM-lor: SEECEL, SYSLAB, UN WOMEN, ETF, COSME.
- În cadrul **Zilelor de Informare despre ODIMM**, prin organizarea vizitelor la câteva universități din Moldova fiind diseminată informația despre toate programele implementate de către ODIMM (ASEM – ciclul II Masterat, Universitatea Agrară – ciclul I Licență.). La aceste vizite de informare au fost distribuite pliante informaționale și realizate prezentările detaliate a programelor pentru circa 250 de tineri.

Pentru implementarea **Componentei I: Instruire și consultanță antreprenorială** a Programului în anul 2014 ODIMM a colaborat cu Camera de Comerț și Industrie, în calitate de prestator al serviciilor de instruire antreprenorială.

Analiza rezultatelor Programului pentru anul 2014 ne indică o reducere cu 7.5% a numărului de tineri participanți la instruiți comparativ cu anul 2013.

Principalii indicatori pentru prima component a programului PNAET

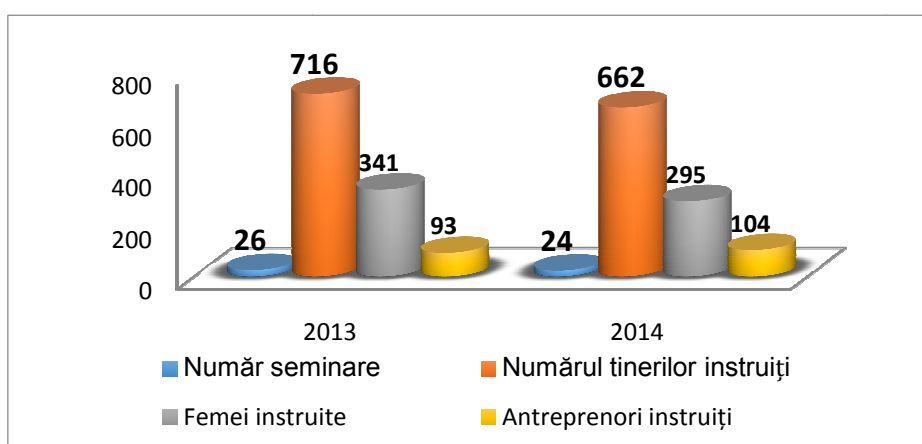
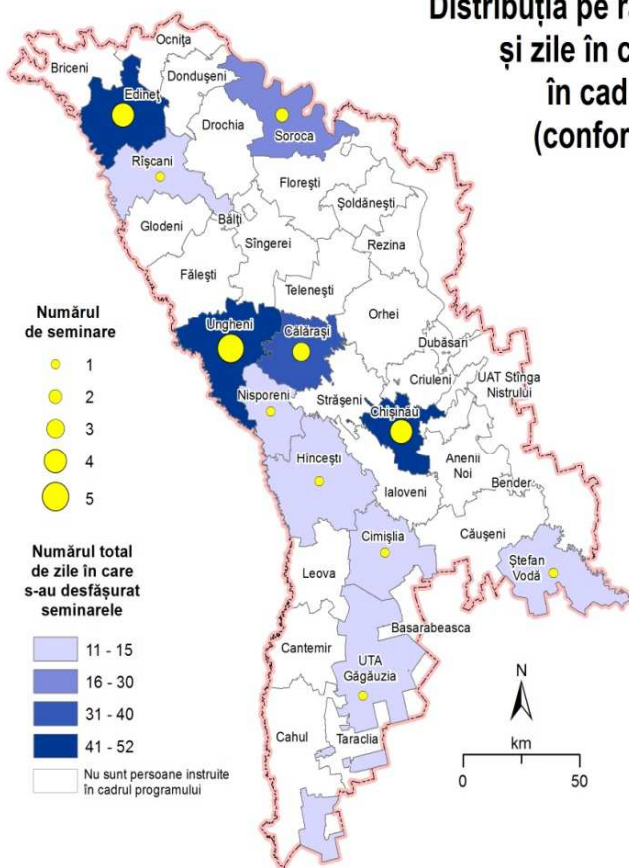

Figura 1.

Totodată numărul *tinerilor antreprenori* participanți la instruiți a crescut în anul 2014 cu 2.7% față de anul 2013.

Dacă e să analizăm distribuția teritorială a desfășurării instruirilor putem constata următoarele.

Distribuția pe raioane a numărului de seminare și zile în care sau petrecut instruirea în cadrul programului PNAET (conform datelor din anul 2014)

Sursa: Organizația pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii

Ultima actualizare: 12/30/2014

Raionul	Numărul de seminare	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie
Călărași	3			1			1			1			
UTA Găgăuzia	1												1
Chișinău	4			1			1				1	1	
Cimișlia	1			1									
Edineț	4						1	1				1	1
Hîncești	1											1	
Nisporeni	1		1										
Rîșcani	1				1								
Soroca	2			1								1	
Ștefan Vodă	1							1					
Ungheni	5			1				1	1			1	1

Figura 2.

În anul 2014 seminarele de instruire au fost organizate în 11 Raioane sau în doar 33% din toate raioanele din țară, **fiind un grad redus de acoperire teritorială**. Cele mai multe seminare, au fost organizate tradițional în raioanele Ungheni – 5, Edineț - 4 și Chișinău-4. Aceste rezultate în mare parte se datorează unei colaborări eficiente dintre ODIMM și prestatorii de servicii (CCI) și reprezentanții CCI din teritorii și APL, care au fost deschiși și cu interes sport pentru a dezvolta mediul antreprenorial din teritoriile din subordine.

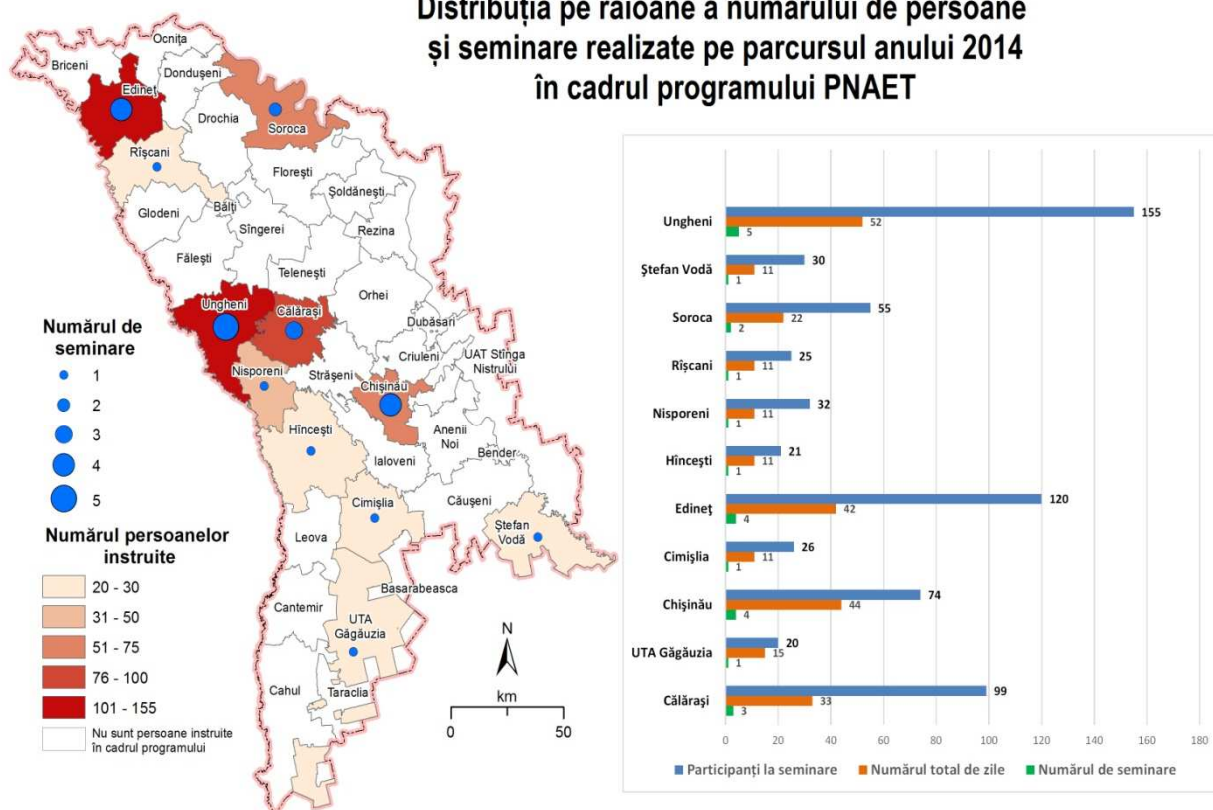
Doar cîte un seminar de instruire au fost organizate în raioanele Ștefan Vodă, Râșcani, Nisporeni, Hîncești, Cimișlia și UTA Gagauzia.

În anul 2014 cele mai multe instruirii au fost realizate în lunile Martie și Noiembrie, cîte 5 seminare și în lunile Iunie, Iulie și Decembrie cîte 3 seminare.

Cele mai pasive luni s-au dovedit a fi Februarie, Aprilie, August, Septembrie și Octombrie.

Din punct de vedere al numărului de tineri instruiți în raioanele participante la program avem următoarea situație.

Distribuția pe raioane a numărului de persoane și seminare realizate pe parcursul anului 2014 în cadrul programului PNAET

Sursa: Organizația pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii

Ultima actualizare: 12/30/2014

Figura 3.

Cei mai mulți tineri au fost instruiți în Ungheni – 155 persoane, Edineț - 120 persoane și Călărași – 99 persoane. Numărul mediu de participanți în grup a fost de 28 persoane, iar în Chișinău de 18 persoane. Cea mai puțin numeroasă grupă a fost în UTA Gagauzia – 15 participanți.

Dacă e să analiză gradul de implicare în program al tinerilor întreprinzători, care deja gestionează o afacere, atunci situația ne indică următoarele rezultate.

Din numărul total de tineri instruiți - 15.7% au fost întreprinzători, ceea ce reprezintă o creștere cu 2.4% comparativ cu anul 2013.

În unele raioane, din numărul tinerilor instruiți ponderea întreprinzătorilor este mult mai mare, fiind de 40% în UTA Gagauzia, de 28% la Nisporeni de 23.8% la Hîncești, de 20% la Ungheni. Cea mai mică reprezentanță a tinerilor întreprinzători la instruiți a fost înregistrată la Chișinău de doar 9% și la Edineț de 5.8%.

Analiza din punct de vedere gender ne-a permis să constatăm că pentru anul 2014 din total tineri instruiți circa 44.56% au fost femei, ceea ce este cu 3% mai puțin decât în anul 2013.

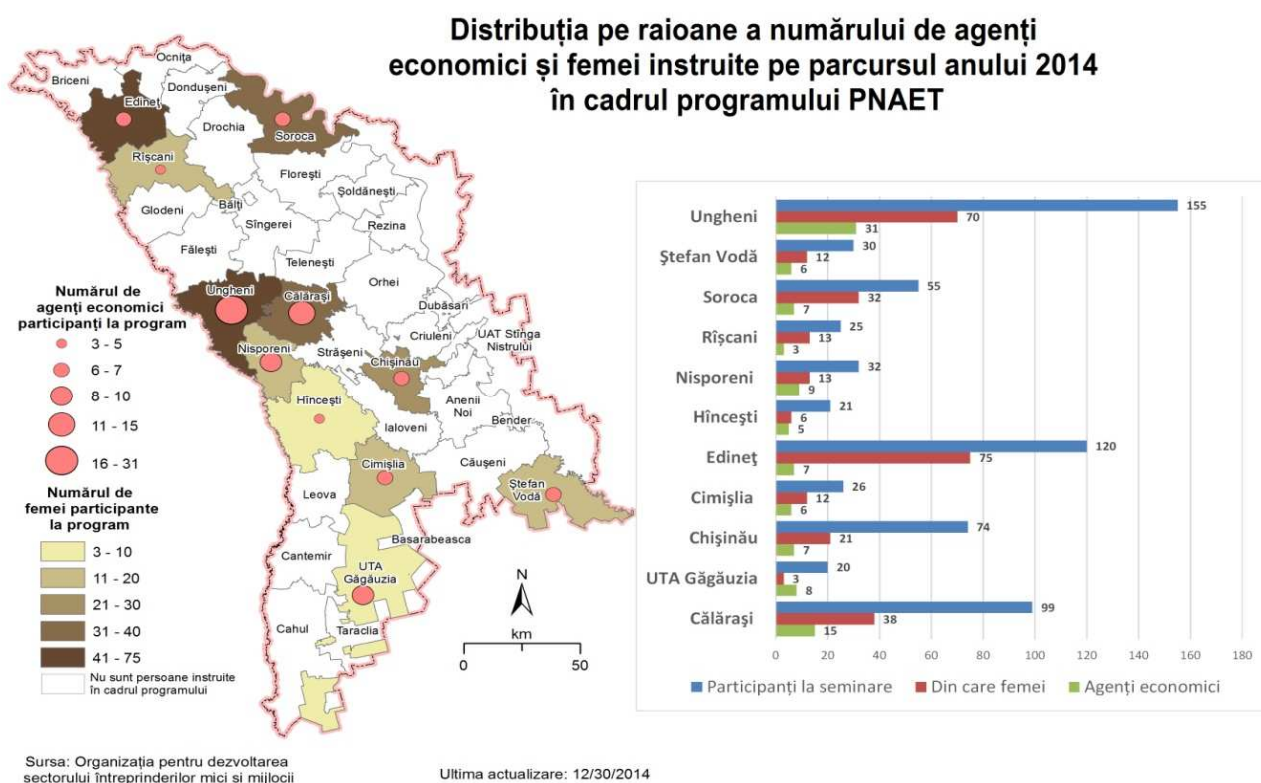

Figura 4.

Distribuția teritorială a participării femeilor la instruiți ne indică că cele mai active au fost femeile tinere din Edineț - 62.5%, Soroca - 58.18%, Rîșcani - 52%, Cimișlia - 46.15% și Ungheni -45.16% .

Evaluarea calității predării în cadrul acestui program, a fost apreciată de tinerii participanți cu o medie de 4.8 puncte din 5, ceea ce indică că partenerul selectat (Camera de Comerț și Industrie) oferă servicii de instruire antreprenorială de calitate.

Ca confirmare a acestui rezultat avem și aprecierea de către 86% de tineri a capacității de a întocmi de sine stătător planul de afaceri după participarea la instruire, ceea ce confirmă necesitatea prelungirii programului.

În contextul dezvoltării cunoștințelor și competențelor în domeniul afacerii, tinerii au menționat un spectru variat de tematici care i-ar interesa, printre acestea putem evidenția:

- Contabilitatea avansată,
- Managementul timpului,
- Impozite și taxe,
- Acces la creditare,
- Aplicarea la granturi internaționale,
- Etica în afaceri,
- Marketing on line,
- Management financiar,
- Activitatea de export-import
- Consultanță.

Identificarea acestor tematici de către tineri vine să argumenteze rolul și importanța programului– Gestiunea Eficientă a Afacerii implementat de către ODIMM, care reprezintă o continuitate a programului PNAET și este axat pe dezvoltarea continuă a cunoștințelor și competențelor în domeniul afacerii.

Principalele aspecte pozitive ale Programului PNAET sunt:

- Realizarea instruirilor a fost permanent adaptată la nivelul de cunoaștere a participanților, asigurând astfel o înțelegere mai bună din partea tinerilor a informațiilor oferite;
- Utilizarea diferitor metode de predare, ceea ce asigură un grad mai înalt de asimilare și de dezvoltare a cunoștințelor și competențelor;
- Invitarea la instruiți de reprezentanții organelor de control (inspectoratul fiscal, inspecția muncii, etc) și a potențialilor parteneri (reprezentanții din sistemul financiar bancar) a permis informarea participanților cu cele mai recente modificări în legislația antreprenorială și procedurile aferente, ceea ce contribuie la reducerea numărului de greșeli comise, în special la etapa de inițiere a afacerii;
- Includerea în program a vizitelor la tinerii întreprinzători, beneficiari a Programului PNAET, ce a influențat pozitiv motivația tinerilor instruiți de a crea afacerea, având posibilitatea din prima sursă să afle despre oportunitățile și riscurile aferente.